

«جانشین» ۵۰۰ میلیون دلاری

چینی

کمدی درام خانوادگی «جانشین» که در یک ماه اخیر قلب میلیون ها تماشاچی سینما در چین را تسخیر کرده، در آستانه ۵۰۰ میلیون دلاری شدن است. این فیلم تاکنون توانسته فروشی ۴۲۰ میلیون دلاری را تجربه کند و نمایش عمومی موفقیت آمیز آن همچنان ادامه دارد. تحلیلگران اقتصادی سینما در این کشور با ابراز خشنودی از این موفقیت کلان مالی، خانوادگی بودن داستان آن را دلیل اصلی استقبال عظیم مردم از فیلم می‌دانند. آنها همچنین به شکست سخت تجاری بلاک‌باسترهای هالیوودی همچون «ددپول و ولورین»، «درون بیرون ۲» و «قلمرو سیاره میمون‌ها» در رقابت با این فیلم اشاره می‌کنند و می‌گویند تماشاگران چینی زمانی که بادرامی سرگرم‌کننده و عبرت‌آموز همچون جانشین روبه‌رو شوند، حمایت بی‌دریغ خود از آن را به نمایش می‌گذارند.

طی پنج هفته گذشته، جانشین صدرنشین جدول هفتگی گیشه نمایش سینماهای چین بوده و هیچ یک از محصولات خارجی با بومی نتوانسته‌اند گوی رقابت را از دست این فیلم بگیرند. تعلیلات آخر هفته گذشته، جانشین با فروشی بالای ۲۵ میلیون دلار توانست همچنان کرسی نخست جدول گیشه را در اختیار خود نگه‌دارد و این درحالی بود که فیلم تازه نفس جدول به نام «بالادست» با وجود جدید بودنش، افتتاحیه‌ای ۲۳ میلیون دلاری داشت و نتوانست کرسی اول جدول را از آن خود کند. این درام اجتماعی بومی هم درباره مردی است که شغل خود در یک شرکت کامپیوتری را از دست می‌دهد و با شروع کار به‌عنوان تحویل‌دهنده مواد غذایی به در خانه‌ها، تلاش می‌کند دوباره خود را احیا کرده و روی پا بایستد.

اهل فن می‌گویند با وجود جذاب و آموزنده بودن داستان این فیلم، مردم تصمیم گرفتند همچنان از جانشین استقبال کرده و آن را تبدیل به مهم‌ترین فیلم یک ماه اخیر جدول گیشه نمایش کنند. در این رقابت نفسگیر، سهم تولیدات هالیوودی بسیار اندک و کم بوده است، آنها به این نکته جالب اشاره می‌کنند که موفق ترین محصول هالیوودی سال جاری میلادی سینماهای چین، دددپول و وولورین با فروش کلی ۵۵ میلیون لاری بوده که تقریباً یک هشتم فروش کلی جانشین به حساب می‌آید!

جانشین داستان زندگی یک زوج مرفه را در دل شهر بزرگ به تصویر می‌کشد که عامدانه خودشان را آدم‌هایی تنگدست معرفی می‌کنند تا بتواند پروژه پنهان خود برای موفقیت فرزندشان را به جلو ببرند. این فیلم با افتتاحیه بسیار خوب بالای ۵۰ میلیون دلار نمایش عمومی‌اش را در چین آغاز کرد و به نظر می‌رسد فعلاً آن قدر محبوب تماشاگران بومی است که نمی‌خواهند مانع از فروش بالاتر آن شوند. تیم دوفنره یان فی وینگ دامو کارگردانان این کمدی خانوادگی هستند و شن تنگ ستاره محبوب جوانان چینی نقش اصلی آن را بازی کرده است. کارگردانان فیلم قبل از این چند بلاک‌باستر معروف بومی را کارگردانی کرده‌اند. تهیه‌کنندگان فیلم اعلام کرده‌اند برنامه‌ای وسیع برای پخش بین‌المللی آن در تمام کشورهای بزرگ و صنعتی جهان دارند.

برداشتن به چهره‌های برجسته حوزه مقاومت و شناساندن هر چه بیشتر این افراد، مهم‌ترین وظیفه رسانه است. در همین راستا انسیه شاه‌حسینی، نویسنده و کارگردان سینما درباره لزوم ساخت آثاری درباره چنین شخصیت‌هایی گفته است؛ ساخت فیلم درباره چنین شخصیت‌هایی یک مسأله مهم و حیاتی است. امروزه منطقه خاورمیانه در حال سپری کردن یکی از دراماتیک‌ترین دوران‌ها در تاریخ خود است.

ضرورت پرداختن به چهره‌های مقاومت

خبرنگاران حاضر در غزه با جانفشانی بسیار در حال منعکس کردن تحولات جاری در این منطقه هستند و به‌نظم محتوایی که این افراد تولید می‌کنند، از قابلیت بسیاری برای درام‌پردازی و ساخت فیلم برخوردار است. شاه‌حسینی تصریح کرد: افراد حاضر در این منطقه با جسارت و شجاعت بسیاری در مقابل وحشیگری رژیم صهیونیستی مقاومت می‌کنند و می‌توان گفت شرایط جاری در غزه دقیقاً مشابه وضعیت روز عاشورا و صحرای

تبلور هنر هزار ساله

پوریا نوری، کارگردان لعبت‌باز، مستندسازی را راهی برای حفظ گذشته فرهنگ و هنر در خاطره جمعی جامعه امروز می‌داند

ایران است که به شکل جدی و مستقل خیمه‌شب‌بازی را ترویج می‌کند و ادامه می‌دهد. وقتی جست‌وجو کردم، متوجه شدم که درباره خیمه‌شب‌بازی به شکل مستقل فیلمی تولید نشده؛ یعنی فیلمی وجود داشته که بخش‌هایی از آن درباره خیمه‌شب‌بازی باشد اما درباره تأثیر خیمه‌شب‌بازی و خانواده‌هایی که نسل در نسل به خیمه‌شب‌بازی پرداخته‌اند هیچ کاری تولید نشده است. من متوجه شدم آقای ستاری آرزویی در جوانی داشته که بتواند یک تماشاخانه سیار داشته باشد و به شهرها و روستاهای مختلف و مناطق محروم برود تا این هنر و عروسک مبارک را به بچه‌های نسل‌های جدید معرفی کند. شروع مستند فیلمبرداری لعبت‌باز با راه افتادن این تماشاخانه سیار و این خیمه‌شب‌بازی بود. این جزو دغدغه‌هایی بود که با وجود اطلاعات کم در شروع ساخت، به خیمه‌شب‌بازی پرداختم. البته تلاش‌های سیاوش ستاری و استمراری که نسبت به تدریس خیمه‌شب‌بازی داشت، موجب شد تا به این سمت برویم. همچنین پژوهش‌های این مستند همزمان با فرآیند فیلمبرداری انجام شد، چون حضور سیاوش ستاری و ژنه‌ای برای پژوهش فیلم هم محسوب می‌شد.

بعضی منتقدان معتقدند اگر به جوه خیمه‌شب‌بازی بیشتر پرداخته می‌شد که در زمان قاجار به‌عنوان هنر انتقادی و اعتراضی از آن استفاده می‌شد و شخصیت‌های دیگری به جز مبارک داشت، ممکن بود دیدگاه مخاطب که این نمایش تنها متعلق به کودکان است، تصحیح شود.

بله. من این نظر را قبول دارم و خیمه‌شب‌بازی از گذشته هنری نقادانه نسبت به وضعیت جامعه بوده اما اگر می‌خواستیم به جز زندگیندگان خیمه‌شب‌بازی به جوهه این هنر بپردازم، شامل موضوعات گسترده‌ای می‌شد که خط اصلی فیلم ـ شخصیت سیاوش ستاری ـ درون آن گم می‌شد. او با مهاجرت دخترش که تحصیلکرده نمایش عروسکی است، تلاش می‌کند که گروهی را ایجاد کند. تفاوت سیاوش ستاری با نسل قدیم خیمه‌شب‌بازی این است که نسل قدیم این هنر را به شکل موروثی یاد می‌گرفتند، اما سیاوش

ایران روزها مستندی روی پرده سینماست که از هنر کهن خیمه‌شب‌بازی که بیش از هزار سال در فرهنگ و هنر ایرانی ریشه دارد و همچنین اولین افرادی که نسل به نسل این هنر را ادامه دادند، صحبت می‌کند؛ فیلمی که هشدار می‌دهد این هنر کهن را که میراث نیاکان ماست، نباید فراموش کنیم. شخصیت اصلی این مستند سیاوش ستاری است که تلاش می‌کند با خیمه سیار خود این هنر را به کل ایران برود و به مردم بشناساند و شاید او آخرین بازماندگان یا زنده‌کنندگان این هنر به حساب بیاید. پوریا نوری، کارگردان این مستند پیش از ساخت «لعبت‌باز» دو فیلم دیگر به نام‌های «قلیچ» درباره وحید قلیچ، فوتبالیست و «سفید ناب» را درباره پرویز فنی‌زاده و کارنامه بازیگری‌اش ساخته است. اکران این مستند پنهانی شد تا با این کارگردان گفت‌وگو کنیم که در ادامه از نظر می‌گذرانید:

شما پیش از این دو مستند ساخته بودید که تنها شاید یکی از آنها مرتبط به حوزه سینما و نمایش بود؛ چه موضوعی شما را به سمت ساخت مستند لعبت‌باز سوق داد؟

من علاقه مند به قصه‌هایی هستم که درباره فرهنگ و هنر ایرانی است و به‌واسطه ستاره اسکندری و موزه خیمه‌شب‌بازی ایران با سیاوش ستاری آشنا شدم. او از بازمانده‌های اساتید خیمه‌شب‌بازی

یادآوری فراموش‌شدگان

پوریا نوری، کارگردان و مستندساز فیلم لعبت‌باز درباره انگیزه‌اش از ساخت مستندهای قبلی و متاخرش یعنی لعبت‌باز به‌جام جفت؛ من در سه مستند قلیچ، سفید ناب و لعبت‌باز که هرکدام شغلی دارند؛ یکی فوتبالیست، یکی بازیگر و یکی هم خیمه‌شب‌باز است، تلاش کردم علیه فراموشی این اشخاص تأثیرگذار یا هنرهایی مثل خیمه‌شب‌بازی که رو به فراموشی است، کاری انجام دهم. به‌عبارتی، تمام تلاشم این بوده که نوری بر جایی بناینام که تا به‌حال دیده نشده است. پیگیری و تلاش سیاوش ستاری برای خیمه‌شب‌بازی، عشق به تئاتر و سینما برای پرویز فنی‌زاده، او را آدم متفاوتی می‌کند. همچنین قلیچ هم ۱۲ سال دروازه‌بان بوده و فراموش شده و به همین دلیل سعی کردم به این سه نفر که تلاش کردند و در خاطره جمعی جامعه فراموش شدند، ادای دینی کرده باشم.

کریلاست. زن‌ها و بچه‌ها تشنه و گرسنه در شرایطی محدود در مقابل لشکری از سوی اروپا و آمریکا در حال ایستادگی هستند. کارگردان «شب‌بخیر فرمانده» خاطرنشان کرد: افرادی همچون سیدحسن نصرا... و یحیی سنوار قله‌های عظیم زندگی بشری هستند و باید به آنها افتخار کرد و طریقه زندگی‌شان را برای نسل‌های آینده به تصویر کشید اما متأسفانه هنرمندان سینمای ایران مورد حمایت قرار نمی‌گیرند.

تصصیلکرده هنرهای نمایشی بود که هنر خیمه‌شب‌بازی را با معاشرت با آدم‌های مختلف بتواند به‌دست بیاورد و آموزش دهد. او البته قصه‌های دیگری را هم وارد خیمه‌شب‌بازی کرده و این هنر را از شکل سنتی و کلاسیک خارج و به فضای روزگار امروز نزدیک‌تر کرده است. به‌عنوان مثال، در فیلم شاهد قصه مردان نمکی در زنجان هستیم.

علت انتخاب روستاهای جنوب کشور به خصوص سیستان و بلوچستان برای اجرای خیمه‌شب‌بازی چه بود؟

سیاوش ستاری سال‌ها ایده تماشاخانه سیار را داشته و به مکان‌های دولتی می‌رفت تا بتواند ایده‌اش را اجرا کند اما هیچ‌گاه امکان حمایت دولتی نداشته تا این‌که رئیس وقت مناطق آزاد در سال ۹۸ به او می‌گوید که ما شین خیمه‌شب‌بازی را به او می‌دهد؛ یعنی علت انتخاب چابهار و سیستان و بلوچستان فراهم شدن زمینه‌های اجرای آن در این مناطق است و این‌که بتواند بذر آرزو را در دل بچه‌های جنوب کشور بگذارد. البته سیاوش ستاری تماشاخانه سیارش را به کل ایران برده است اما مقطع فیلمبرداری ما همزمان باوروه به جنوب کشور بود. به‌قدری سیاوش در جنوب کشور به‌دلیل تماشاخانه سیارش معروف شد که همه با دست او را نشان می‌دادند. تأثیر این نمایش به‌قدری بود که یکی از بچه‌ها از پشت سر صدای مبارک راتقلید می‌کرد. کار سیاوش ستاری صرفاً برگزاری کارگاه آموزشی پیرامون خیمه‌شب‌بازی بود اما این‌که بتواند پیگیری کند تا الان چه اتفاقی برای بچه‌ها و تلاش‌شان برای یادگیری افتاده، کار سختی است ولی حداقل بچه‌ها با این هنر آشنا می‌شوند و می‌تواند جرقه‌ای برای ادامه دادن این هنر باشد.

چه چالش‌هایی برای ساخت این مستند داشتید و آیا هزینه ساخت مستند با توجه به بالا بودن هزینه تولید فیلم برایتان چالش بود؟

ما در چابهار و بلوچستان، زنجان، تهران، اصفهان و خانه موزه خیمه‌شب‌بازی فیلمبرداری کردیم. با توجه به این‌که سال‌ها عکاسی فیلم و سریال انجام دادم، تجهیزات فیلمبرداری و عکاسی را داشتم و از جایی حمایت نشدم و تهیه‌کننده خودم بودم. فیلمبرداری فیلم ما حدود چهار سال طول کشید و البته این فیلمبرداری چندان مستمر نبود و با توجه به اتفاقاتی که برای سیاوش می‌افتاد، فیلمبرداری می‌کردم. گاهی این اتفاق می‌افتاد که خانواده‌ها بچه‌ها را از جلوی اجرای نمایش برمی‌داشتند و آن هم به‌دلیل ناشناسی با این هنر بود و گرچه به جز موضوع گرمای هوا و شرعی بودن، مشکل خاصی نداشتیم.

چه بازخوردی از کسانی که مستند را دیدند و اهل فن بودند، دریافت کردید؟

ما فیلم را در خانه پربون اعصابی، موزه سینما و خانه هنرمندان اکران کردیم و بازخوردهای خوبی از اهالی فن از جمله حسین ریگی، فیلمساز اهل بلوچستان دریافت کردیم. اکثر مخاطبان به ما گفتند که نوعی صمیمیت را بعد از تماشای فیلم احساس کردند و افشار مختلفی از قبیل مستندسازان کارکنش و مردم عادی توانستند ارتباط خوبی با فیلم برقرار کنند.

از مشکلات مستندسازی در شرایط فعلی بگویید.

مستندسازی در شرایط فعلی جامعه با توجه به هزینه‌های تولید به شکل مستقل کار بسیار دشواری است. تامین هزینه‌های فیلمبرداری و جابه‌جایی‌های فیلمساز نیازمند حمایت‌هایی است که متأسفانه از سوی مسئولان و نهادهای دولتی به‌شدت کم‌رنگ شده و همین موضوع پروژه تولید آثار مستند را بسیار دشوار می‌کند. از طرفی سفر به مکان‌های ناشناخته که در پروژه ساخت لعبت‌باز با آن مواجه شدیم مانند سفر به استان سیستان و بلوچستان، نیازمند آمادگی زیادی است تا لحظاتی که امکان تکرار نرند به بهترین شکل ثبت و ضبط شود.

رویداد

سرپرست بنیاد سینمایی فارابی معرفی شد

با صدور حکمی از سوی راند فریدزاده، رئیس سازمان سینمایی، سیدمهدی سجادی به‌عنوان سرپرست جدید بنیاد سینمایی فارابی منصوب شد. پس از اتمام مأموریت مجید زین‌العابدین، مدیرعامل سابق بنیاد سینمایی فارابی، و باگشت وی به صداوسیما، با انتخاب هیأت ائمه این بنیاد، سید مهدی سجادی تا انتخاب مدیرعامل به‌عنوان سرپرست معرفی شد. در بخشی از حکم سجادی لزوم توجه به سینمای ملی، بسترسازی برای حضور فیلمسازان مستعد و جوان در حوزه سینمای حرفه‌ای و نیز حمایت از آثار فاخر ذکر شده است. سیدمهدی سجادی به‌عنوان خزانه‌دار بنیاد سینمایی فارابی مسئولیت دارد. فریدزاده همچنین در این حکم از زحمات مجید زین‌العابدین در چندسال گذشته تقدیر کرده است. «سیدمهدی سجادی» دارای مدرک کارشناسی ارشد رشته حسابداری و دانشجویی دکترا در همین رشته است. از جمله سوابق کاری وی می‌توان به ذی‌حساب مرکز خدمات حوزه‌های علمیه، معاون اداری-مالی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه، معاون اداری مالی سازمان سما- دانشگاه آزاد اسلامی، عضویت در کمیته حسابرسی دانشگاه آزاد اسلامی و مشاور مالی و اداری بنیاد بین‌الملل علوم و حیاتی/اسرا اشاره کرد.

سینماحقیقت

«حالت عشق» دیدنی شد

نخستین تصاویر از مستند «حالت عشق» به کارگردانی کارول منصور، مستندساز لبنانی منتشر شد. کارول منصور، تدوین و کارگردانی حالت عشق را برعهده داشته و مونا خالیدی، تهیه‌کننده و پژوهشگر این مستند است. حالت عشق درباره پزشک بریتانیایی فلسطینی به نام دکتر غسان ابوسته است که پس از بحران غزه و نسل‌کشی با حضور در منطقه، به درمان زخمی‌های می‌پردازد. کارول منصور، مستندساز لبنانی، ۲۵ سال است به‌عنوان کارگردان فعالیت می‌کند و آثار او بیش از ۷۰ نمایش جشنواره‌ای در سراسر جهان داشته است. مونا خالیدی، فعال حقوق بشر، تحصیلکرده در زمینه سیاست و برنامه‌ریزی است و سال‌ها در بخش‌های دانشگاهی، دولتی و خصوصی در زمینه مستندسازی و توسعه اجتماعی فعالیت کرده است. درآمد حاصل از نمایش فیلم توسط پخش‌کننده آن، «فوروارد فیلم پروداکشن» به صندوق حمایت از کودکان غسان ابوسته برای درمان کودکان مجروح جنگ غزه اهدا خواهد شد. مستند حالت عشق با مشارکت مرکز گسترش تولید شده و اولین نمایش آن در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت است. هجدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» با دبیری محمد حمیدی مقدم از ۱۸ تا ۲۵ آذرماه ۱۴۳۲ برگزار می‌شود.

اگران معادله

هفتاد - سی

در آستانه اکران فیلم هفتاد - سی از تیزر این فیلم کمدی رونمایی شد. هفتاد - سی که نخستین تجربه کارگردانی بهرام افشاری در سینماست، سیدابراهیم عامریان تهیه کرده و حمزه مالچی نویسنده این اثر است. بهرام افشاری، هوتن شکیبا، الهه حصاری، مدف اسپهبدی، حسین پاکدل، مهدی حسینی‌نیا، سیاوش طهمورث و ناهید مسلمی در این فیلم به ایفای نقش پرداخته‌اند. در خلاصه داستان هفتاد - سی آمده است: «پول‌کنده، واسه آدمی که لب گور خوش‌شانسی نیست، ده‌کن رو زگاره...»

